Студијски програм:	**Мастер академске студије – *Студије наука безбедности***

Назив предмета: БЕЗБЕДНОСТ НАЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

Наставник/наставници: др Момчило Милиновић – Машински факултет, др Зоран Кековић, др Зоран Јефтић

Статус предмета: Изборни предмет/стручно-апликативни (СА)

Број ЕСПБ: 5.0

Услов:

Циљ предмета

Стицање основних знања из области безбедности и управљања интернационалним националним регионалним и локалним критичним инфраструктурама и интеграцији појмова њихових ризика, претњи и отпорности. Анализа превентивних и актуелних мера заштите на нивоу хијерархијске процене и организације на националном и међународно стандардизованом нивоу.

Исход предмета

Освајање знања и метода колективне организационе структуре на хијерархијском нивоу за заштиту инфраструктура. Диверзификација типова националних инфраструктура и њихових безбедносних карактеристика. Диверзификација значаја и оцена ризика и последица различитих типова инфраструктурних објеката. Методе процене ризика и отпорности методама описне и бројне естимационе метрике. Законодавна и нормативна обавеза и стандардизација процедура заштите и оцене ризика. Методе одлучивања и оцене технологије заштите и превентивног сакупљања података о критичним инфраструктурама.

Садржај предмета

Појмови критичне инфраструктуре - КИ. Диверзификација и типови националне КИ. Међународна и домаћа повезаност функционисања националне КИ. Отпорност и рањивост на спољашње природне и вештачке утицаје и безбедносни ризици функционисања. Безбедносни ризици технолошких, функционалних, пословних, трајних и привремених поремећаја рада КИ. Ризици по околину са аспекта националног и међународног степена угрожености. Критеријуми критичности националних инфраструктурних и параметри ризика и отпорности инфраструктурних система.

Међународни и европски стандарди менаџмента ризика и менаџмента континуитета пословања инфраструктурних система. Компаративни приказ стратегијских, законских и регулаторних решења заштите критичне инфраструктуре (ЕУ, земље чланице и нечланице ЕУ, САД, РФ, Кина) и оцена њихове домаће-националне подобности. Превентивне мере, просторне технологије и оцена њихове валидности заштите КИ.

Литература

Обавезна:

Sullivant, J. (2007). *Strategies for Protecting National Critical Infrastructure Assets: A Focus on Problem-Solving*. Hoboken, NJ: Wiley-InterScience.

Murray, A. T. (Ed.) (2007). *Critical Infrastructure: Reliability and Vulnerability*. New York: Springer

Radvanovsky, R., & McDougall, A. (2010). *Critical Infrastructure, Homeland Security and Emergency Preparedness*, Second edition. New York: CRC Press, Taylor & Francis Group.

Simonović, S. P. (2011). *Systems Approach to management of Disasters, Methods and Applications*. Hoboken, NJ: John Wiley and Sons, LMD.

Kekovic, Z., Jeftic, Z., Caleta, D., & Kesetovic, Z. (Eds.). (2013). *National critical infrastructure protection - regional perspective.* Belgrade and Ljubljana: Faculty of Security Studies and Institute for Corporative Security Studies.

Biringer, B., Vugrin, E., & Warren, D. (2013). *Critical Infrastructure Security and Resiliency*. Boca Raton FL: CRC Press.

Lazari, A. (2014). *European Critical Infrastructure Protection*. New York: Springer.

Kekovic, Z., Dragisic, Z., & Ninkovic, V. (2015) Towards Resilient Critical Infrastructure against Terrorism Risk. in D. Caleta & Radovic, V. (Eds.) *Comprehensive Approach as „Sine Qua Non“ for Critical Infrastructure Protection* (pp. 45-59). Amsterdam: IOS Press.

Допунска

Bologna, S., Lazari, A., & Mele, S. (2015). Improving Critical Infrastructure Protection and Resilience against Terrorism Cyber Threats. In Caleta, D. and Radovic, V. (Eds.) *Comprehensive Approach as „Sine Qua Non“ for Critical Infrastructure Protection* (pp. 79-90). Amsterdam: IOS Press.

Resilience of Critical Infrastructure Protection in Europe (RECIPE), Guidelines, (2015). National Protection and Rescue Directorate, Republic of Croatia, Faculty of Security Studies, Belgrade, Swedish Civil Contingency Agencies, Sweden, University of Applied Science, Velika Gorica

Mitrevska M., & Mikac, R. (2017). *Handbook on Critical Infrastructure Protection.* Skopje: Chamber of Commerce for the Private Security of the Republic of Macedonia.

Кековић, З., Димитријевић, И. и Шекарић, Н. (Ур.) (2018). *Корпоративна безбедност*. Београд: Факултет безбедности.

Број часова активне наставе 5/75	**Теоријска настава: 3/45**	**Практична настава: 2/30**
Методе извођења наставе предавања, семинари, консултације, аудиторне вежбе, панел дискусије		

Оцена знања (максимални број поена 100))			
Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**10**	писмени испит	
практична настава	**20**	усмени испит	**40**
колоквијум-и		.....	
семинар-и	**30**		